

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 18. An liceat Clericis per alium exercere negotiationem proprie talem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

virtualia, ut tempore famis non tantum pro suo usu habeat, sed etiam aliis egenis vendere possit pro currente precio, modo non faciat lucri gratiam. Abb. in c. 1. ne cler. vel monachi. num. 9. Ricc. pr. p. 3. resol. 199. num. 3. Item dum ab initio defuit animus negotiandi in emendo, V. g. qui emit pro sui familiaeque sustentatione in annum frumenta, & quod elapso anno supererat, revendit currente pretio, licet cariore. Ricc. loc. c. resol. 202. num. 1. Barbof. loc. c. num. 122. citans alios. vide Eeundem in c. secundum. ne cler. vel monachi. num. 3. & 4. ubi etiam quod possit clericus exercere mercaturam, ut se suosque alat. Et in genere qualis negotiatio non est, dum quis emit materiam, eamque per artem reductam in aliam formam vendit, praesertim ubi eam formam suo labore & artificio induxit. V. g. dum empto filo facit retia, ex viminibus canistra, ex auro vel argento coempto salices aliaque suppellectilia, eaque vendit; tantumque abest, quod istiusmodi exercitatio sit clericis prohibita, ut etiam illis recommendetur exemplo antiquorum remittarum, quin & ipsiusmet S. Apostoli Pauli hac ratione de labore manuum victitantis, modo tamen officium suum ecclesiasticum per hoc non negligat. can. clericus victum. dist. 91. c. presbyter. can. clericus quemlibet. dist. ead. cap. 1. de celeb. missar.

Quest. 18. An liceat clericis per alium exercere negotiationem propriam?

Resp. affirmativè. Sic v. g. Titius pecunias, quas habet ex matrimonio, potest tradere mercatori, ut negotiationi exponat. Item potest cum laico inire societatem, ita ut ipse pecuniam in commune conferat, sed solus laicus negotiationem exerceat. ita Azor. p. 2. l. 7. c. 15. vers. ult. citans Medinam, de reb. restit. quest. 31. Dian. resol. mor. tr. de contract. resol. 73. Barbof. l. c. num. 2. & alii apud illum. Idem dicit Azor. de conobio religiosorum, quod possit pecunias ex redditibus suis collectas dare mercatori ad negotiationem; eò quod SS. canones solum prohibeant clericis beneficiatis vel in sacris constitutis, ne per se negotientur; cum id illos minimè deceat. Et quamvis eandem sententiam sectetur. Delb. p. 1. c. 5. du. 3. f. 3. num. 4. citans pro ea Molin. Salas. Malder. Rebell. Squill. & c. contra Genuens. in pr. c. 62. num. 6. Rice. pr. fori eccles. p. 3. resol. 205. num. 2. Ugo. lin. de potest. Episc. c. 13. §. 17. & alios, ipse tamen num. 14. ait, esse id ipsum parum decens statum ecclesiasticum, & non faciendum, nisi iusta aliqua causa excuset, alias semper subesse peccatum aliquod veniale, si non ex vi prohibitionis positivæ, saltem ex vi prohibitionis naturalis ob dictam decentiam; & sic tenere Molin. de just. Tom. 2. d. 342. num. 10.

Quest. 19. Quenam praeterea exercitia prohibita clericis?

Resp. Prohibetur illis insuper cit. c. clerici. 15. h. t. ne jocolatoribus & histrionibus intendant, seque faciant galiardos & buffones, idest, mimos & histriones; tabernas omnino evitent praeterquam ob necessitatem in itinere constituti; neque ad aleas & taxillos ludant, neque hujusmodi ludis intersint.

R. P. Lemr. Jur. Can. Lib. III.

2. Quod attinet ad primum, notandum, per intendere jocolatoribus, intelligi interesse illis, seu spectare istiusmodi ludos inhonestos. Unde etiam jubentur vitare convivia nuptialia publica & scenas, ubi talia exercentur. can. presbyteri. dist. 34. ne, ut dicitur ibidem, auditus aut obtutus factis ministris deputati turpium spectaculorum & verborum contagione polluantur. Item can. non oportet. il. 2. de consecrat. dist. 5. & secundum Gl. incit. c. presbyteri. v. etiam alienarum. & Abb. in c. cum decorum. hoc. t. jubentur ex mensa surgere & recedere, ubi adveniunt histriones & jocolatores. Istiusmodi autem clericos exercentes jocolatoriam & histrioniam utique peccare graviter (etiam, ut videtur, dum una vice id faciunt, secus ac dictum de clerico negotiatore) cum hac ratione plurimum detrahant dignitati ordinis clericalis, sintque ipso jure infames jocolatores, qui omnibus faciunt sui spectaculum, juxta l. 20. ff. de his qui not. infam. juncta Gl. v. definit. & hinc etiam tales ad clericatum promoveri non possunt. can. in maritum. dist. 33. c. 1. dist. 51. Sayr. de cens. l. 7. c. 10. num. 8. Bellet. loc. c. tit. de discipl. cler. §. 10. n. 17. & 18. & alii, quos citat & sequitur Barbof. ad cit. c. clerici. num. 2. Dum verò ipsi non exercent talia, sed talibus intersunt, an peccent mortaliter, dubitari potest. Idem dicendum videtur de iis, quod de clericis constitutis in sacris, si intersint comediis, dicit Sanch. de matrim. l. 9. d. 46. num. 41. nimirum, si ob solam curiositatem absque periculo probabili lapsis in peccatum grave, cessante scandalo (quod hodie dum cessare credit, quia frequentissimum, clericos illis interesse) intersint. Nec ob stare prohibitiones Conciliorum & utriusque juris; eò quod, ut Imol. in cit. c. cleric. n. unic. apud Barbof. loc. c. num. 3. sint tantum de honestate; vel potius, ut Barbof. dicendum cum Cajetan. in summario v. clericorum peccata ad finem. non obligare sub mortali, cessante scandalo & contemptu.

3. Quod attinet ad secundum, notandum, ludum alearum (per quem clericis prohibitus intelligitur ludus quicumque qui magis fortunam quam arte & ingenio regitur; non verò, qui magis consistit in arte & ingenio, vel etiam virtute corporis adeoque clericis permiffum. Barbof. loc. c. num. 7. Pirh. hoc. t. num. 25. cum communi) ob plurima incommoda inde oriri solita (quae ex Archidiacono in c. Episcopus. dist. 35. num. 2. enumerata vide apud Barbof. loc. c. num. 6.) prohibitum sub mortali inferunt plures ex poenis, de quibus paulò post; item ex eo, quod Aleatores publici sint infames, ut citatis. Molin. de just. tract. 2. dist. 129. Mascard. de probat. conclus. 995. Rebuff. Vivian. & aliis Barbof. in collect. ad c. inter dilectos. de excess. Pralat. num. 3. & 4. ubi etiam ex Garc. de benef. part. 7. cap. 8. num. 40. quod Rota decis. 426. num. 2. part. 1. diversar. censuerit, clericum aleatorem indignum, cui beneficium conferatur, & si est publicus, collationem ei factam ipso jure esse irritam. Verum hæc intelligenda, si aleis aut etiam chartis ludant clerici in magna quantitate, vel etiam frequenter, palam & cum scandalo populi; secus, si privatim sine scandalo ex bonis patrimonialibus, aut etiam redditibus beneficiorum suorum in quantitate modica, spectato honorum suorum & reddituum copia, recrea-